

MILYEN KOCKÁZATOT JELENT A VÁLLALKOZÁSOK SZÁMÁRA A SZAKMAI SZERVEZETI TAGSÁG ?

2021-től a szakmai szervezetekre kiszabott kartellbírságokért a tagok fokozottan kötelesek helytállni. A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) több, mint 50 szakmai szervezetet érintő eljárást zárt le az elmúlt 25 évben (legutóbb többek között a bankok, növényvédőszer-forgalmazók, irodatechnikai szolgáltatók és humán erőforrás-közvetítők szakmai szervezetét vizsgálta). A nagyszámú ügy azt jelzi, hogy a szakmai szervezetek esetében különös kihívást jelet a versenyjogi megfelelés, és a GVH várhatóan a jövőben is vizsgálódni fog.

Ez a Hírlevél bemutatja az új bírságolási szabályokat, azt, hogy mit tehetnek a vállalkozások a kockázatsökkentés érdekében, valamint a GVH legfrissebb jogérvényesítési gyakorlatát. Összefoglalva:

- Az új bírságolási rendszer a fokozatosságra épül, így a GVH nemcsak a kartell döntést meghozó szakmai szervezettől, hanem több lépcsőben annak tagjaitól is behajthatja a bírságot.
- Előfordulhat, hogy a bírságot egyes tagvállalatok fizetik meg a többi tag helyett, különösen, ha tag képviselője a szervezet döntéshozó testületének tagja volt a jogsértés idején.
- A tagvállalatok csak abban az esetben mentesülnek a bírságfizetés alól, ha bizonyítani tudják ártatlanságukat. A sikeres védekezés miatt mostantól még fontosabb, hogy a munkavállalók tudják, mit szabad és mit nem, és ezt érvényre jutassák a szakmai szervezettel kapcsolatos tevékenység során.
- A vállalkozásoknak célszerű hatékony belső folyamatokat kialakítani ahhoz, hogy a versenyjogi probléma megelőzhető, észlelhető és időben kezelhető legyen.

KI FIZETI MEG A SZAKMAI SZERVEZETRE KISZABOTT BÍRSÁGOT?

A GVH a szakmai szervezet döntésében megnyilvánuló versenyjogsértés miatt a szervezetre szab ki bírságot. A bírság megfizetéséért elsődlegesen maga a szervezet felelős, és a meg nem fizetett bírság mostanáig másodlagosan a szervezeti döntéshozatalban résztvevő, a határozatban nevesített tagoktól egyetemlegesen volt behajtható.

2021. január 1-től lépcsőzetes rendszer irányadó ha a kartell a szakmai szervezet döntésében nyilvánul meg:

- Elsősorban továbbra is a szervezet köteles megfizetni a rá kiszabott bírságot, saját forrásból.
- Ezt követően, ha a szervezet nem fizeti meg a kiszabott bírságot és a végrehajtás sikertelennek bizonyul, a GVH kötelezheti a szervezetet, hogy a bírság összegét fedező rendkívüli hozzájárulást kérjen a tagjaitól.
- Ezután a GVH a bírság fennmaradó részének megfizetésére egyetemlegesen kötelezheti azon nevesített tagokat, amelyeknek a képviselői a kartell döntés meghozatalában részt vettek.
- Végül, ha ez sem vezet eredményre, negyedik lépésként a GVH a kartell által érintett piacon aktív és a határozatban nevesített tagokat kötelezheti egyetemlegesen a bírság megfizetésére.

A harmadik és a negyedik lépésben a tag mentesülhet, ha bizonyítani tudja, hogy (i) nem hajtotta végre a versenykorlátozó döntést, és (ii) vagy nem volt tudomása az adott döntésről, vagy attól aktívan távol tartotta magát még a GVH eljárás megindítása előtt.

Főszabály szerint a GVH által kiszabott bírság azonnal végrehajtható, így a GVH attól függetlenül beindíthatja a négylépcsős végrehajtást, hogy a határozata ellen jogorvoslati eljárás indult.

Az új négylépcsős rendszer az úgynevezett ECN+ irányelv részét alkotja, melynek célja a versenyjogi jogérvényesítés hatékonyságának növelése egyrészt a tagállami versenyhatóságok valamint a Bizottság közötti szorosabb együttműködés, másrészt bizonyos eljárási szabályok, pl. bírságolás harmonizációja révén.

Ritter Eszter
Partner
eszter.ritter@lakatoskoves.hu

Sólyom Iván
Partner
ivan.solyom@lakatoskoves.hu

Lakatos, Köves and Partners
1075 Budapest
Madách Imre út 14.
Tel: +36 (1) 429 1300
Fax: +36 (1) 429 1390
www.lakatoskoves.hu

MIÉRT RELEVÁNS A VÁLLALKOZÁSOKNAK ÉS HOGY TUDNAK FELKÉSZÜLNI?

A versenyjogi jogsértés vagy bírságfizetési kötelezettség elkerülése érdekében lényeges, hogy minden vállalkozás kialakítson olyan belső folyamatokat, amelyek biztosítják a szakmai szervezet tevékenységének nyomon követését, a versenyjogi szabályoknak való megfelelést és azt, hogy a potenciális problémákat időben felismerjék és megfelelően kezelni tudják, így különösen:

- tartsa számon, a vállalkozás mely szervezeteknek a tagja, és ezekben mely munkavállaló milyen tisztséget tölt be;
- szervezzen rendszeres oktatást a jogkövető magatartás biztosítása és a potenciális versenyjogi problémák észlelése érdekében, különösen azoknak a munkavállalóknak, akik a szakmai szervezeti megbeszéléseken a társaság nevében részt vesznek;
- kísérje figyelemmel a szakmai szervezeti megbeszéléseket és döntéseket;
- álljon rendelkezésre cselekvési terv, hogy időben lehessen megtenni a megfelelő lépéseket.

A LEGUTÓBBI SZAKMAI SZERVEZETEKET ÉRINTŐ GVH ELJÁRÁSOK

Az elmúlt években a GVH folyamatosan vizsgálta a szakmai szervezeti tevékenységet, és több jogsértést feltárt. (ld. alább). 2020. decemberi [sajtóközleményében](#) pedig újra emlékeztetett a 2011-ben kiadott magatartási [iránymutatásokra](#), valamint a jogkövető magatartással kapcsolatos elvárásaira.

Szakoktatók (2015). A GVH 2013 és 2015 között vizsgálta a Szakoktatók Országos Érdekképviseleti Egyesületét, mert az autósiskolai szakoktatókra vonatkozó etikai kódexében és általános szerződési feltételeiben minimálárakat határozott meg. Az eljárás kötelezettségvállalással zárult.

Bankok (2016). A GVH 2012 és 2016 között azért vizsgálta a Magyar Bankszövetséget ("MBSZ") mert az több, mint 10 éven keresztül működtette a BankAdat nevű adatbázist, amelybe a bankok rendszeresen töltöttek fel egyedi, üzleti titoknak minősülő információkat. A GVH végül megállapította, hogy a BankAdat alkalmas volt a bankok közötti verseny korlátozására, mivel különösen széleskörű egyedi adatmegosztást tett lehetővé, és ez befolyásolta az árverseny, a minőségi verseny és az innovációs verseny dimenzióit is. A jogsértés miatt a GVH 4 milliárd forint bírságot szabott ki az MNSZ-re. A határozat a bankokat mint a bírság megfizetéséért mögöttesen felelős vállalkozásokat nevesítette. A jogorvoslati eljárásban az eljáró bíróságok utóbb megsemmisítették a GVH határozatát.

Növényvédőszer- és műtrágya kereskedők (2018). A GVH a Növényvédőszer-és Műtrágya Kereskedők Szakmai Egyesülete, a Növényvédőszer-gyártók és Importőrök Szövetsége Egyesület és 21 tagvállalkozás ellen folytatott le versenyfelügyeleti eljárást 2013 és 2018 között. Azt valószínűsítette, hogy az eljárás alá vontak a beszerzési és értékesítési feltételeik egységesítésével felosztották a piacot és rögzítették az árakat. Az öt évig tartó vizsgálat végén a GVH végül bizonyíték hiányában megszüntette az eljárást.

Lakberendezők (2018). A GVH 2014 és 2018 között a Lakberendezők Országos Szövetségének 19 éven keresztül folytatott gyakorlatát vizsgálta, amely a honorárium mértékére és az egyéb díjak számítási módszertanára, valamint struktúrájára terjedt ki. Végül nem került sor bírságszabásra, azonban a GVH arra kötelezte a szövetséget, hogy módosítsa az etikai kódexét, közvetlenül tájékoztassa tagjait a korábbi gyakorlat jogsértő voltáról, tartson versenyjogi képzést tagjai számára és dolgozzon ki megfelelő programot.

Irodatechnikai és pénztárgép szerviz szolgáltatók (2019). A GVH 2015 és 2019 között folytatott versenyfelügyeleti eljárásában az Irodatechnikai és Pénztárgép Szervizek Országos Ipartestületét vizsgálta és megállapította, hogy az ipartestület a 2015-ben bevezetett online-pénztárgépek éves kötelező felülvizsgálatának árára vonatkozó minimál árat határozott meg és azt közölte tagjaival. A GVH azt is megállapította, hogy a tagok is részt vettek a párhuzamosan zajló, árról és a vonatkozó forgalmazói díjról szóló megbeszéléseken, valamint hogy a megállapított árak ténylegesen alkalmazásra is kerültek. A két versenyjogi jogsértésért a GVH összesen 70 millió forint bírságot szabott ki, és határozatában nevesítette a döntésben résztvevő, az Ipartestületre kiszabott bírság megfizetéséért mögöttesen felelős vállalkozásokat

Személyzeti tanácsadók (2020). A GVH 2017 és 2020 között a Személyzeti Tanácsadók Magyarországi Szövetségét és tagjait vizsgálta, és megállapította, hogy a szövetség belső szabályzata a tagok számára rögzítette a munkaerő-kölcsönzés és közvetítés minimális díját és egyéb feltételeit. A GVH 1 milliárd forint bírságot szabott ki a szövetségre, a tagok árbevétel arányos egyetemleges mögöttes felelőssége mellett.

Lakatos, Köves and Partners
1075 Budapest
Madách Imre út 14.
Tel: +36 (1) 429 1300
Fax: +36 (1) 429 1390
www.lakatoskoves.hu

CREATIVE | COMMITTED | CLIENT FOCUSED